

Необхідно також членам Центрального правління активізувати на місцях роботу з місцевою владою щодо отримання фінансової допомоги, пільг, оздоровлення інвалідів, виділення санаторних путівок, виконання прийнятих законів, що стосуються інвалідів по зору.

Особливо в тих регіонах, де ситуація з роботою підприємств, організацій, вирішення соціальних питань, надання пільг – складна.

У нас членами Центрального правління є представники практично усіх регіонів. Тут необхідно також конкретизувати завдання членам Центрального правління УТОСу зазначеного регіону, щоб на президії, а, мабуть, краще на пленумі, послухали виконання цих конкретних завдань і зробили відповідні висновки. Також нам необхідно зробити аналіз кадрового складу як керівників підприємств, організацій, так і членів Центрального правління і відповідно внести пропозиції щодо поновлення складу, особливо щодо спеціалістів з числа молоді, які активно працюють у Товаристві, чи тих, що проявили себе як освічені, енергійні люди, які готові очолити ту чи іншу ділянку роботи, особливо для вирішення економічних, фінансових питань, наприклад, отримання грантів. На сьогодні є регіональні місцеві грантові програми. Більшість наших обласних організацій цими питаннями займаються, і якщо активізувати цей напрямок роботи, то ми б мали вагомому фінансову підтримку з одночасним вирішенням проблемних питань Товариства.

6. Ще один з напрямків нашої роботи – це робота з депутатами Верховної Ради України. Ми її ніколи не припиняли, а навпаки, останніми роками активізували багато питань, пов'язаних з соціальним захистом інвалідів по зору, ініціювали їх прийняття у Верховній Раді, і чимало з них перебуває на розгляді у комітетах. Ми запропонували внесення змін до Законів «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про соціальні послуги», «Про основні заходи соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про вищу освіту», «Про залізничний транспорт України», «Про автомобільний транспорт», «Про зайнятість населення» та інші.

Але необхідно ще чимало питань вирішувати шляхом ухвалення законів, наприклад, через внесення до загальнодержавних податків – податки на сплату комунальних послуг, надання пільг інвалідам по зору, підприємствам УТОСу зі сплати цього податку, щоб це вирішувалось не на місцевому рівні, а на загальнодержавному.

Тут можуть допомогти наші осередки в регіонах, працюючи на місцях з народними депутатами, щоб вони підтримали такий законопроект, а народні депутати Верховної Ради є у всіх регіонах і це дає змогу

вирішити цю складну ситуацію та допомогти нашим людям і підприємствам.

Вкотре наголошую на необхідності підняти рівень роботи наших організацій на місцях з виконання прийнятих законів.

Хочу акцентувати вашу увагу на Законі України «Про зайнятість населення». На сьогодні дуже важко вирішити питання працевлаштування інвалідів по зору в системі. Ми свого часу активно працювали у виконавчих структурах, Верховній Раді, ініціювали прийняття доповнень, щоб інваліди по зору мали змогу користуватись правами, які гарантовані державою у цьому законі. Щоб інвалід мав змогу працювати і отримувати гідну заробітну плату у всіх державних і приватних структурах. Ми добились, щоб це право, гарантоване Законом України «Про зайнятість населення», було і для інвалідів по зору, які не досягли пенсійного віку, не працюють та зареєстровані як такі, що шукають роботу. Їм надається статус безробітних з відповідним матеріальним забезпеченням і наданням соціальних послуг, а саме: виплата допомоги з безробіття, зокрема, одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності, матеріальної допомоги в період професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації безробітного та профорієнтації, пошук роботи, яка підходить для інваліда, та сприяння у працевлаштуванні, зокрема надання роботодавцю дотації.

Що стосується ще одного важливого напрямку роботи – інформаційного забезпечення, то безумовно необхідно його покращити. У нас є напрацювання щодо поліпшення цієї діяльності, необхідно президії остаточно відпрацювати це питання і прийняти відповідне рішення.

Сьогодні виникла дуже складна ситуація в Автономній Республіці Крим. Наші підприємства та організації на півострові перебувають під загрозою їх функціонування. Наші дії, спрямовані на їх збереження, зустрічають спротив.

Державні структури України поки що не мають змоги впливати на кримську владу. Ми маємо сьогодні затвердити комісію від УТОСу для виїзду в АРК, провести зустрічі в Кабінеті Міністрів з тим, щоб відстояти нашу власність.

21 березня підписано політичну угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Понад те, є наміри ЄС запросити Україну до Європейського Союзу, тому нам необхідно визначити представника Центрального правління, президії, який має працювати над питаннями співпраці УТОСу з країнами Європейського Союзу з питань можливої поставки і реалізації продукції Товариства, надання послуг, поставки сировини, розгляду та вирішення соціального блоку питань та чимало інших напрямків.

Ще багато питань, які потребують вирішення, і ми разом маємо вирішувати їх, удосконалювати роботу, підвищувати рівень її ефективності.

ПРОМІНЬ

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ГАЗЕТА ТОВАРИСТВА СЛІПИХ

• Видається з 7 січня 1989 року • Понеділок, 21 квітня 2014 року • №№ 15-16 (1235-1236) •

ОФІЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Президія Центрального правління УТОСу повідомляє, що 25 березня 2014 року в приміщенні Методичного центру ЦП УТОСу відбувся черговий VII пленум Центрального правління Українського товариства сліпих. На пленумі з великою і змістовною доповіддю виступив голова Центрального правління УТОСу Владислав Миколайович Більчич.

Виклад доповіді ми подаємо нижче.

«ПРО ПІДСУМКИ РОБОТИ СИСТЕМИ УТОСУ ЗА 2013 РІК ТА ЗАВДАННЯ НА 2014 РІК»

Загальна ситуація, в якій довелося виконувати свої статутні завдання Товариству торік, була чи не найскладнішою за останній час.

Найбільш негативно впливали на життєдіяльність УТОСу економічні негаразди в державі, які значною мірою гальмували розвиток виробничих підрозділів Товариства, викликали труднощі в діяльності непромислової сфери та організаційних осередків. За таких умов всім адміністраціям та керівникам громадських організацій було нелегко знаходити спільну мову і співпрацювати з державними органами управління та місцевого самоврядування.

І все ж така співпраця стосовно соціального захисту інвалідів по зору, інтеграції їх у суспільство, створення для них кращих умов життя велась на всіх рівнях, де з більшим, а де з меншим успіхом, але вона велась повсюди. Це, зокрема, ініціювання змін та доповнень до чинного законодавства і прийняття Верховною Радою України нових законів стосовно прав, соціального захисту інвалідів, ініціювання прийняття виконавчою владою, як центральною, так і місцевою та органами самоврядування, нормативних актів стосовно інвалідів з вадами зору, створення програм їх соціального захисту, це і вирішення деяких фінансових питань, зо-

крема виділення коштів з місцевих бюджетів для функціонування утосівських структур, надання пільг на місцевому рівні як для підрозділів Товариства, так і безпосередньо для інвалідів по зору, організація та здійснення спільно з державними органами інших заходів, спрямованих на поліпшення життєдіяльності як колективів, так і окремих членів Товариства. Завдяки роботі президії ЦП УТОСу та її апарату нам вдалося отримати з Держбюджету майже в повному обсязі фінансову підтримку для непромислової сфери Товариства та забезпечити нею всі організаційні структури УТОСу, а також спеціальні бібліотеки для інвалідів по зору, культурні та оздоровчі заклади, гуртожитки, що дало змогу зберегти практично всю інфраструктуру невиробничого спрямування.

У Верховній Раді України було підготовлено та зареєстровано низку законопроектів, спрямованих на поліпшення соціального захисту інвалідів, зокрема і законопроект щодо подовження пільги на податок на додану вартість для підприємств і організацій громадських організацій інвалідів на 2015 та подальші роки. Кабінетом Міністрів України було видане розпорядження за №630р від 21 серпня 2013 року, в якому давались доручення відповідним міністерствам розглянути деякі пи-

«ПРОМІНЬ»

Головний редактор Іван ТАРАН. Заст. головного редактора Анатолій УЛЬЯНЕЦЬ, редактор відділу Наталія ЩЕРБАНЬ, літературний редактор Вікторія ВЛАСЕНКО, коректор Тетяна ВОЛОЩУК, верстка Єлизавети ЗГУРСЬКОЇ.

Засновник – Центральне правління Українського товариства сліпих. Видається з січня 1989 р. Реєстраційний № 414. Друкується рельєфно-крупковим та плоским шрифтом. Для індивідуальних передплатників індекс 61004. Для підприємств і організацій індекс 23269. Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи точку зору своїх авторів. Листування з читачами ведеться тільки на шпальтах газети. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та іншої точної інформації несе автор публікації.

Адреса редакції: вул. Л. Первомайського, 7-а, м. Київ-133, 01133, ПОГ "Об'єднана редакція періодичних видань УТОСу "Заклик". Тел.: (044) 246-79-32 (факс), 246-79-48, 234-59-20. E-mail: zaklyk2@ukr.net. У разі неотримання газети звертайтеся до відділень зв'язку за місцем проживання. Надруковано в РБЗД УТОСу: пров. Т. Шевченка, 4, м. Київ-01001. Тел.: 278-14-07.

тання життєдіяльності наших підприємств, зокрема і таке, як поставка продукції, що виготовляється у Товаристві, для потреб державних структур, а також щодо продовження терміну дії чинного законодавства для громадських організацій інвалідів щодо ПДВ на 2015 і подальші роки та інші.

Робота обласних і первинних організацій з місцевими органами самоврядування щодо соціального захисту інвалідів по зору була позитивною. Наприклад, спеціальні програми діяли в минулому році у Києві, Волинській, Івано-Франківській та інших областях. Важливо, що ці програми включали конкретні заходи з соціального захисту інвалідів, зокрема:

- оплата за рахунок місцевих бюджетів певної частки витрат на комунальні послуги та енергоносії сім'ям інвалідів по зору та організаційним структурам УТОСу;
- виділення коштів на придбання тифлозасобів, комп'ютерної техніки тощо;
- надання стипендій та іншої матеріальної допомоги інвалідам по зору;
- придбання житла сім'ям інвалідів по зору;
- здійснення заходів щодо доступу інвалідів по зору до об'єктів соціальної інфраструктури тощо.

Наявність таких програм в регіонах є дуже важливою ланкою в здійсненні соціального захисту інвалідів по зору. Адже через них можна отримувати певні кошти з місцевих бюджетів на життєдіяльність наших організацій на місцях, на надання матеріальної допомоги членам Товариства та інші потреби. І навпаки, без наявності таких програм отримати з місцевого бюджету будь-які кошти просто неможливо.

Тому завдання наших осередків в регіонах, і на цьому ми постійно наголошуємо, – наполегливо добиватися створення в областях, містах таких бюджетних програм, спрямованих на соціальний захист інвалідів, до яких можна було б включати вирішення коштом місцевих бюджетів проблемних питань життєдіяльності соціальної сфери УТОСу та його членів.

Слід також зазначити, що не припинялась наша робота щодо отримання виробничими підрозділами пільг з оподаткування на державному рівні. Ця робота, як і вирішення питань отримання з Державного бюджету коштів на фінансову підтримку невиробничої сфери, проходила непросто. Адже не один рік тривають спроби позбавити громадські організації інвалідів і фінансової підтримки, і пільг. А це безперечно призведе до унеможливлення функціонування переважної більшості утосівських підприємств, практично всієї соціальної структури, а саме: бібліотек для сліпих, гуртожитків, баз відпочинку, клубів, здоров'я пунктів, а первинні організації опиняться на межі виживання.

Тому ми намагались і в минулому, і поточному роках зберегти ті пільги, які на сьогодні діють, і які дають змогу виконувати функції соціального захисту інвалідів по зору. Зараз стало нагальне питання збереження пільгового оподаткування податку на додану вартість за нульовою ставкою. Термін цієї пільги спливає в поточному році. Разом з іншими громадськими організаціями інвалідів нами досягнуто того, що у Верховній Раді України зареєстровано законопроект про подовження цієї пільги на 2015 та подальші роки. Будемо продовжувати працювати з Комітетами Верховної Ради, щоб цей законопроект був прийнятий і набув чинності.

У минулому році був змінений порядок надання пільг підприємствам та організаціям громадських організацій інвалідів. Тому більшість УВО та УВП Товариства своєчасно не змогли їх отримати. Є питання до прийнятого порядку отримання пільг і сьогодні. Це і відсутність в складі регіональних Комісій представників УТОСу, найчисленнішої всеукраїнської громадської організації інвалідів, і розроблена Мінсоцполітики форма заявки, що вимагається комісіями, яка швидше схожа на форму річного звіту про господарську діяльність, аніж на заявку щодо пільг, наявність в цьому порядку такого суперечливого пункту, як скасування пільг для окремих підприємств, що начебто не виконують рішень Комісії тощо. І над цими проблемами ЦП УТОСу, президія, її апарат продовжують працювати.

Від наявності пільг з оподаткування багато залежить в роботі УВО та УВП, їх успіхи в організації виробничої діяльності, забезпеченні роботою своїх працівників, і в першу чергу – інвалідів по зору, у своєчасній виплаті заробітної плати. Пільги, – це один із головних чинників стабільної роботи наших підприємств.

Слід сказати, що в минулому році, незважаючи на вплив низки негативних чинників на виробничу діяльність наших підприємств, багато з них виконали накреслені плани соціального розвитку на 2013 рік і збільшили обсяги виробництва промислової продукції та реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт. Похвальних слів заслуговує робота таких виробничих колективів, як: Сімферопольське, Полтавське, Чернівецьке УВО, Херсонське, Коростенське, Київське №2, Київське №4, Рівненське, Ялтинське, Рубіжанське та інші підприємства.

Для досягнення позитивних результатів у виробничій діяльності важливо не стояти на місці, споглядаючи на попередні досягнення, а продовжувати поступ, удосконалювати технології, покращувати якість продукції, її технічні характеристики та дизайн, освоювати нові вироби згідно з потребами ринку.

Позитивних результатів досяг колектив Єнакіївського УВП. У 2013 році цим підприємством було освоєно виробництво шести конкурентоспроможних нових виробів – цвяху будівельного оцинкованого, спортивного дитячого обладнання, дверей металевих, конструкцій будівельних, контейнеру чотирикубаметрового для пластикових побутових відходів, що дало змогу задіяти на їх виробництві 10 інвалідів по зору. В 2014 році на цьому УВП заплановано продовжити цю роботу, освоївши виробництво спортивного обладнання для гри з м'ячем (футбольні ворота), ферм будівельних, удосконалення деяких раніше освоєних виробів.

Дніпропетровське УВО в минулому році продовжило освоєння нових видів інвентаря для побутових цілей та прибирання вулиць, а на поточний рік тут передбачено розпочати випуск електроконвектора, на виробництві якого будуть задіяні 18 інвалідів.

Провадило протягом минулого року подібну роботу також Донецьке УВО, де було освоєно виготовлення комплектуючих вузлів і деталей до антен, гнучких з'єднань, шунтів тощо. Дніпропетровське УВП освоїло виробництво підвісів П-подібних і профілів армованих для будівельно-ремонтних робіт, котушки електромагніта, деталей до вагонів, деталей мелевого механізму.

Слід також відзначити роботу Сімферопольського УВО, Білоцерківського, Кременчуцького, Кам'янець-

Підсумовуючи викладений в цій доповіді аналіз проведеної роботи за минулий рік і далеко не повний перелік позитивних досягнень і недопрацювань, які мали місце в нашій з вами роботі, можна стверджувати, що, незважаючи на кризу в суспільному житті країни, Товариство та його структури продовжували виконувати свої статутні завдання.

НАШІ ЗАВДАННЯ НА 2014 РІК

У цей непростий період в державі, що безпосередньо позначається на діяльності підприємств, організацій Товариства, необхідно посилити роботу членам Центрального правління, апарату президії, членам президії, керівникам УВО, УВП, організацій, відповідально поставитись до виконання покладених на них функціональних обов'язків, наполегливо всебічно вирішувати проблемні питання діяльності УТОСу.

1. Перш за все необхідно вирішити забезпечення фінансової підтримки Товариства з Державного бюджету на 2014 р.

Нам вдалося забезпечити фінансування наших структур з Державного бюджету у січні частково у лютому. Зараз узгоджується у відповідних міністерствах новий порядок використання фінансової підтримки з Держбюджету, оскільки було змінено програму, і після узгодження цей порядок виноситься на затвердження Кабінету Міністрів, після чого підписується паспорт бюджетної програми і буде відкрито фінансування. Ми постійно працюємо у виконавчих структурах, щоб прискорити оформлення усіх необхідних документів, але виникає занепокоєння, що відповідно до рішень Верховної Ради, Кабміну буде переглядатися Держбюджет на 2014 р. Тому усі програми, зокрема й соціального спрямування, будуть переглядатися в бік зменшення виділення сум, а більшість програм взагалі передбачається зняти з бюджетного фінансування. Що від нас з вами залежить, ми робимо: надіслані звернення, листи, відбуваються особисті зустрічі з урядовцями, народними депутатами. Яке буде ухвалено рішення, визначить Кабмін і Верховна Рада. В будь-якому разі така фінансова підтримка, маємо надію, буде.

2. Забезпечення житлом. Це одне з болючих питань. В минулі роки нам вдалося отримувати деяку кількість квартир для інвалідів по зору безкоштовно. У 2013 р. капітальні видатки в бюджеті не передбачались. На 2014 р. нам вдалося включити до Держбюджету виділення коштів на придбання житла для інвалідів по зору. Знову ж таки, ця програма буде розглядатися залежно від фінансування і ми постійно відпрацьовуємо це питання.

3. Для наших підприємств має велике значення продовження дій законодавчих актів стосовно надання пільг на внесення змін та доповнень до законів, спрямованих на удосконалення та збільшення пільг.

Ми відпрацьовуємо у Верховній Раді питання щодо збереження наявних пільг для Товариства, і є розуміння депутатів (до речі усіх фракцій) про необхідність їх збереження. Нам необхідно вирішити, щоб на поточній сесії ВР було розглянуто питання і прийнято доповнення до статей закону податкового Кодексу стосовно продовження дії пільги, з 01 січня 2015 року, оподаткування підприємств УТОСу за «нульовою» ставкою податку на додану вартість. Законопроект вже пройшов розгляд у Раді комітетів ВР. Наше завдання відпрацьовувати з депутатами ВР прийняття цього закону в цілому. Крім

того, нам необхідно також в поточному році за нашими пропозиціями, зверненнями вирішити питання прийняття ВР ще одного доповнення до статей податкового Кодексу, а саме: зміна бази оподаткування для товарів, робіт, послуг, постачальниками яких є підприємства, організації УТОСу, щоб такою базою оподаткування була тільки торгова націнка. Над цим питанням ми працюємо, підготовлено пропозиції у Верховній Раді і будемо продовжувати цю роботу, щоб вирішити це питання позитивно.

4. Для системи УТОСу дуже актуальним є питання внесення змін до Закону України «Про громадські об'єднання». Усі знають, що згідно зі статтею 13 цього закону відокремлені підрозділи громадського об'єднання не є юридичними особами. Це стосується наших обласних організацій. З редакцією, щоб обласні організації не мали статусу юридичної особи, ми усі разом з вами не можемо погодитися. Тому завдяки наполегливій роботі вже підготовлений і пройшов у Комітетах ВР проект Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про громадські об'єднання» в новій редакції. Наше завдання відстояти у Верховній Раді цей проект.

5. Дуже важливе питання стосовно пенсійного забезпечення інвалідів по зору, що працюють. Відповідно до внесених пропозицій Кабміном та ВР передбачено зменшення на 50% суми нарахованої пенсії усім пенсіонерам, що працюють.

Нами підготовлено і надіслано звернення від громадських організацій до Верховної Ради, Кабінету Міністрів з проханнями не поширювати ці норми на інвалідів, що працюють, і це питання постійно відслідковується у ВР і Кабінеті Міністрів.

Ще чимало питань, пов'язаних із життєдіяльністю УТОСу, нам необхідно вирішувати – це і оздоровлення та лікування інвалідів по зору, працевлаштування, забезпечення роботою, своєчасною виплатою заробітної плати працівників, збереження традиційних напрямків роботи закладів культури, проведення реабілітаційних заходів тощо.

В цей складний період вирішення завдань, що стоять перед нами, потребує виважених, дієвих, професійних, оперативних, прогресивних підходів. Труднощі, які виникають, інертними, малоперспективними, пасивними способами вирішувати неможливо. Має бути мобілізація роботи в усіх сферах життєдіяльності Товариства.

Те, що може бути зменшена фінансова підтримка з Держбюджету, скорочення пільг, погіршення соціального захисту інвалідів, не виключається. Тому наше завдання не допустити зниження рівня соціального захисту інвалідів по зору. Це завдання покладається на президію ЦП, членів Центрального правління, керівників підприємств, організацій системи.

Нам необхідно передовсім посилити оперативність, визначити і розширити коло проблем кожному члену президії, з якими він має працювати не тільки для вирішення питань підприємств та організацій визначеного регіону, де він проживає, а й питань життєдіяльності всього Товариства. Необхідно окреслити конкретно цей перелік, щоб в подальшому, наприклад, на наступному пленумі, кожен член президії доповів про виконання і тоді члени Центрального правління зможуть оцінити результати проведеної роботи і зробити висновки стосовно ефективної, малоефективної чи неефективної діяльності члена президії і прийняти відповідне рішення.

соціальної сфери. Але, на жаль, торік наші прохання залишилися без відповіді, як і численні звернення про виділення коштів на придбання житла інвалідам по зору. Тому підприємствам та організаціям Товариства доводилось самостійно вирішувати ці питання. Наприклад, Горлівська ТПО Донецької області виграла грант і отримала 40 тис. грн. на проведення ремонту приміщень та інші потреби. Отримували кошти з місцевих бюджетів та благодійних фондів для утримання приміщень об'єктів соціальної сфери також Київська міська, Львівська, Дніпропетровська, Хмельницька та інші обласні організації та ТПО. Волинська обласна організація забезпечувала і ремонт, і утримання приміщень, а також харчування реабілітантів у своєму реабілітаційному центрі, підтримувала в належному стані дві спеціальні бібліотеки для сліпих при ТПО.

Ще раз варто зупинитись на проблемі функціонування наших здоров'яків. Вже два роки, як прийнято рішення щодо необхідності ліцензування цих життєво важливих закладів медичної реабілітації. І що ми бачимо? Ліцензії отримали лічені підприємства: Сімферопольське, Дніпропетровське, Білоцерківське, Обухівське, Криворізьке та ще кілька. А де ж інші? Чому так? Деякі підприємства взагалі цю роботу припинили. Це неприпустимо, щоб інваліди по зору залишилися без першої медичної допомоги, яку вони отримували десятиліттями, і без якої себе не уявляють. Тому треба в поточному році тим керівникам підприємств, де не закінчено ліцензування здоров'яків, цю роботу активізувати, щоб найближчим часом завершити.

Незважаючи на обмеження коштів фінансової підтримки соціального і культурного обслуговування інвалідів по зору, на підприємствах функціонували 289 гуртків художньої самодіяльності, зокрема 26 народних колективів, з числом учасників 2981 особа. Навіть у вкрай складній ситуації наші заклади культури, художня самодіяльність Товариства активно вели культурно-мистецьку діяльність, обмінювались концертами, брали участь в оглядах-конкурсах.

Певна увага у Товаристві приділялась спортивно-масовій роботі. На підприємствах постійно діяли 195 спортивних секцій, в яких займалися спортом і фізичною підготовкою 1511 інвалідів по зору.

Цілеспрямована робота з соціального захисту інвалідів по зору, їх інтеграції в суспільство проводилась минулого року первинними та обласними організаціями. Як і в попередні роки, одним із головних завдань наших осередків торік було надання практичної допомоги інвалідам по зору в їхньому працевлаштуванні. У зв'язку з тим, що можливості нашої виробничої сфери в працевлаштуванні інвалідів по зору обмежені, то основний акцент у цій роботі ставився на працевлаштуванні їх поза системою. Протягом минулого року у співпраці з різними державними і недержавними структурами, місцевими управліннями соціального захисту, нашими ТПО було працевлаштовано майже шістьсот інвалідів по зору.

Найкращих результатів досягли осередки Дніпропетровської облорганізації УТОСу, які знайшли роботу поза системою для 110 інвалідів по зору. Позитивні результати роботи мали також Харківська, Волинська, Одеська, Донецька, Черкаська, Івано-Франківська обласні організації. Активно працевлаштовували своїх випускників-реабілітантів Реабілітаційний центр УТОСу та Центр реабілітації

Волинської обласної організації. Водночас таким обласним організаціям, як: Запорізька, Чернігівська, де за минулий рік не працевлаштовано жодного інваліда по зору, а також Миколаївська, Сумська, Київська та деяким іншим, треба звернути увагу на необхідність активізації цієї дуже важливої діяльності, вивчати кращий досвід тих організацій, які ведуть цю роботу більш успішно.

Ще одне важливе завдання – це вирішення питань щодо надання інвалідам по зору пільг на місцевому рівні, зокрема з оплати комунальних послуг та енергоносіїв. Як свідчить аналіз звітів обласних правлінь, їх мають близько двадцяти трьох тисяч інвалідів по зору, тобто лише половина членів УТОСу, які перебувають на обліку в первинних організаціях Товариства.

Аналізуючи минулорічний показник відсотка охоплення пільгами з оплати комунальних послуг та енергоносіїв інвалідами по зору, слід відзначити позитивну роботу осередків Івано-Франківської обласної організації. В області, місцевий бюджет якої один з найменших серед регіонів країни, практично всі незрячі мають певну пільгу із сплати комунальних послуг та енергоносіїв. Інваліди по зору I групи сплачують переважно 50% за комунальні послуги та енергоносії, а інваліди II групи – 40%. Практично такими ж пільгами на місцевому рівні користуються члени Товариства Волинської області. Значна їх частина охоплена пільгами в Житомирській, Вінницькій, Одеській та інших областях.

Така робота має бути прикладом для наслідування іншими обласними організаціями Товариства. Для тієї ж Закарпатської, Чернігівської, де відсоток інвалідів, забезпечених пільгами, дуже низький. У деяких інших областях також практично немає пільг для інвалідів по зору на місцевому рівні, хоча у звітах подаються дані, що їхні інваліди такі пільги мають (наприклад, у Запорізькій області). Це питання необхідно вивчити, тому що існують розбіжності між інформацією, яка надходить безпосередньо від інвалідів по зору і даними облправлінь.

Обласними та первинними організаціями проводилась також певна робота з отримання фінансових ресурсів для виконання статутних завдань, господарських потреб, забезпечення інвалідів по зору матеріальною допомогою.

Традиційно найкращі результати впродовж минулого року мали Львівська обласна та її первинні організації, де інвалідам по зору практично кожному допомагали і коштами, і речами, і послугами. Волинською обласною організацією та її осередками надавалась матеріальна допомога і інвалідам по зору, і молодим утосівцям при вступі до навчальних закладів, а також в процесі їх навчання. Слід також відзначити досягнення Житомирської, Хмельницької, Рівненської, Одеської та інших обласних організацій. Водночас, наприклад, у Харківській обласній організації за цілий рік інвалідам по зору надана матеріальна допомога лише на суму 7,5 тис. грн. Те ж саме стосується Сумської області.

З цього можна судити, що робота в цих організаціях велась вкрай незадовільно. Утосівськими осередками проводилась й інша робота, спрямована на соціальний захист інвалідів по зору, зокрема надання допомоги в отриманні освіти, лікування, оздоровлення, побутових послуг, супроводу, інформаційної та просторової доступності, забезпечення тифлозасобами тощо.

Подільського та інших УВП, де активно освоювалися нові вироби з ринковим попитом, створювались робочі місця для інвалідів по зору.

Своїм шляхом пішов колектив Херсонського УВП, де організовано в минулому році отримання від зовнішніх постачальників комплектуючих для складання електричних світильників.

Аналізуючи показники обсягу випуску та реалізації продукції, освоєної в 2013 році, слід наголосити, що ця робота проводилась за наявності ринків збуту. Позитивним є те, що на УВО та УВП практично перестали витрачати кошти на освоєння виробів, які вже виготовляються на інших підприємствах Товариства. Кожен намагається не конкурувати всередині системи та йти своїм шляхом.

Хоча нарікання на випадки недобросовісної внутрішньовідомчої конкуренції, неузгодженості в цінах серед деяких виробників однакової продукції ще є. Це теки і швидкозшивачі, електровироби тощо. І тут треба збиратися керівникам таких виробників, можливо, під орудою Ради директорів ЦП УТОСу і спільно вирішувати всі спірні питання та проблеми.

Аналізуючи діяльність нашої виробничої сфери у минулому році, слід відзначити успіхи щодо створення нових робочих місць для інвалідів по зору та збільшення чисельності інвалідів, що працюють. Так, у Дніпропетровському УВО за минулий рік працевлаштовано 46 незрячих, на Чернівецькому УВО відповідно 22. На Білоцерківському УВП чисельність незрячих працівників за минулий рік зросла на 37 осіб, Вінницькому – на 19, Одеському – на 6, Ялтинському – на 3 особи. Така ж робота проводилась у Сімферопольському УВО, Керченському, Обухівському та інших УВП. Цей досвід гідний уваги і наслідування іншими УВО та УВП.

Важливим елементом виробничо-господарської діяльності наших підприємств є налагодження й організація реалізації виробленої продукції. Досягнення позитивних результатів багато в чому залежить від організації роботи з вивчення ринків збуту, активності та професіоналізму працівників, які відповідають за цю ланку, цілеспрямованості дій адміністрацій підприємств з просування власних виробів в внутрішні та зовнішні ринки збуту.

Прикладом може слугувати досвід таких наших маяків, як Сімферопольське, Дніпропетровське УВО, Білоцерківське, Вінницьке, Криворізьке, Дніпропетровське, Кременчуцьке та інші УВП, де постійно вивчається попит на ту чи іншу продукцію, вимоги до неї як технічні, так і щодо якості, проводиться реклама власних виробів і на виставках-ярмарках, і на власних сайтах, активно йде залучення споживачів до співпраці.

До речі, минулого року в ЦП УТОСу створено новий сайт, на якому, крім висвітлення офіційної інформації про діяльність Товариства будуть розміщуватися дані про продукцію, що виготовляється підприємствами УТОСу.

Заслуговує на увагу робота з розширення поставок продукції, виробленої нашими підприємствами, структурам державної та комунальної форм власності. Торік успішно працювали Дніпропетровське, Криворізьке, Єнакіївське, Рівненське, Бердянське, Сумське та інші УВП. Цю роботу, враховуючи нинішні реалії, необхідно розширювати і досягти в поточному році вагомих результатів. Торік в центрі уваги як ЦП УТОСу і його президії, так і керівників підрозділів Товариства

було питання заробітної плати працівникам Товариства, відповідність її прийнятим державним актам та своєчасність виплати. В результаті цілеспрямованої фінансово-економічної та виробничої діяльності більшості підприємств в цілому по УТОСу за 2013 рік зріс рівень заробітної плати всього персоналу на 5,4% і становив 1532,2 грн. на місяць, а у інвалідів на 7,8% і досяг рівня 1015,7 грн. на місяць. Практично на всіх наших УВО, УВП у 2013 році досягнуто зростання рівня заробітної плати, зокрема у інвалідів по зору. Варто відзначити досягнення за минулий рік адміністрацій Сімферопольського УВО, де розмір середньомісячної заробітної плати у інвалідів становив 1941,7 грн., Дніпропетровського УВО – 1639,2 грн., Білоцерківського УВП – 1631,3 грн., Ялтинського УВП – 1894,2 грн., Кременчуцького УВП – 1052,6 грн., Київського УВП №1 з урахуванням надомників – 1328,6 грн., Вінницького УВП – 1053,4 грн., Краматорського УВП – 1077,2 грн. та інших.

Слід однак звернути увагу на те, в якій економічній ситуації функціонували в цей період наші підприємства, а також які зовнішні чинники впливали на діяльність і якої полярності були ці чинники – позитивної чи негативної. Тому, як не прикро констатувати, це одна з головних причин того, що загалом по Товариству другий рік поспіль спостерігається падіння обсягів виробництва та реалізації промислової продукції, а звідси падіння і інших виробничих та фінансово-економічних показників на низці підприємств УТОСу та в цілому по нашій системі.

Ще однією причиною гальмування темпів розвитку виробничих процесів було те, що Фонд соціального захисту інвалідів в минулому році не надав жодного з підприємств Товариства фінансової допомоги на технічне переоснащення виробництва та створення нових і збереження наявних робочих місць для інвалідів по зору, що є неприпустимим стосовно наймасовішої громадської організації інвалідів, яка має найбільші виробничі потужності.

Тому наше завдання звернутися до відповідних державних структур з проханням виділити Товариству на поточний рік з коштів Фонду соціального захисту інвалідів певну суму фінансової допомоги на технічне переоснащення виробничих процесів, яка буде спрямована за рішенням президії тим підприємствам, які зможуть найбільш ефективно і цілеспрямовано використати ці кошти для забезпечення роботою інвалідів по зору.

Рівень падіння товарного виробництва за минулий рік в цілому по Товариству становив близько 8%, теж саме можна сказати про доходи від реалізації. А це все, як ви розумієте, зниження забезпеченості роботою інвалідів по зору, зниження рівня виплат заробітної плати, погіршення фінансового стану підприємств та інші негаразди. Зниження виробничих показників в минулому році відбулось на майже половині підприємств Товариства. Особливо погіршилися вони на Луганському УВО, Слов'янському, Чернігівському, Костянтинівському, Звенигородському УВП, Харківському УВП №1, Київському УВП №3 та інших. Продовжує турбувати стан справ на Сумському та Ізмаїльському УВП, котрі працювали епізодично.

Звісно, на більшості підприємств існують не тільки об'єктивні причини зниження виробничої активності, але є й суб'єктивні чинники, які також певною мірою

негативно впливають на виробничу та господарську діяльність УВП. І, передовсім, це прорахунки в організації виробничих процесів, недостатньо глибоке проведення або взагалі не проведення аналізу економічних показників роботи за відповідний період, недостатня відповідальність працівників за ввірену їм ділянку роботи, що призводить до підвищених затрат матеріальних та трудових ресурсів на виготовленні продукції, перевиконання допустимої межі її собівартості, а відтак – до збитків, заторування готовою продукцією, вимивання обігових коштів, заборгованості з виплати заробітної плати, а в кінцевому підсумку – до фінансових негараздів, незабезпеченості роботою інвалідів по зору, напруженого психологічного клімату в колективі та інших негативних явищ, які виникають в таких випадках.

Але якщо від об'єктивних факторів негативно впливу на економіку дуже проблематично вберегтися, то від суб'єктивних чинників керівникам наших підприємств потрібно якомога скоріше позбутися. Особливо це стосується такого ганебного явища, як заборгованість з виплати заробітної плати своїм працівникам, якого, на превеликий жаль, ми не можемо позбутись упродовж останніх років. Передовсім, над вирішенням цього питання варто замислитись керівникам таких УВП, як: Чернігівське, Харківське №1, Слов'янське, Сумське та інших. Коли ж керівники цього не розуміють і займають пасивну позицію в умовах, коли підприємство занепадає, то напевно президії ЦП УТОСу варто робити певні висновки і застосовувати відповідні важелі дисциплінарного впливу до таких керівників. Торік президією ЦП УТОСу такі важелі дисциплінарного впливу були застосовані до керівника Чернігівського УВП, який практично не вживав жодних заходів для виведення підприємства з незадовільного стану та погашення заборгованості з виплати заробітної плати. Тому з ним довелося розпрощатись.

Зважаючи на дуже складне фінансово-економічне становище, до якого призвели помилки попередніх керівників Луганського УВО, президія ЦП УТОСу змушена була піти на реорганізацію, створивши на базі об'єднання нове підприємство з передачею йому основних засобів, об'єктів непромислової сфери.

Необхідно також звернути увагу на той факт, що минулого року на деяких підприємствах, зокрема на Ялтинському, Нікопольському, Полтавському та інших УВП, недостатньо ефективно велась робота щодо недопущення зростання залишків готової продукції. На початок поточного року вони становили близько десяти відсотків від загального річного обсягу. Зрозуміло, що більшість цих залишків це або продукція сезонного споживання, або необхідні запаси для безперебійного постачання постійним замовником, або ж вже замовлена, але ще не викуплена продукція. Але в будь-якому разі – це заморожені обігові кошти і завдання кожного керівника якнайшвидше отримати за виготовлену продукцію кошти і пустити їх на потреби підприємства.

Аналізуючи нашу виробничу діяльність, необхідно зупинитися також на таких важливих питаннях, як охорона та умови праці і пожежна безпека, розглянути, яка ж робота велась нашими структурними підрозділами. В 2013 році в цілому по Товариству виконано 1347 заходів з охорони праці, на які було витрачено 3 642 тис. грн. За цей період 964 працівники були забезпечені безкоштовним спецхарчуван-

ням на суму 557 тис. грн. 3195 працівників, зокрема 1629 інвалідів, були забезпечені індивідуальними засобами захисту. Переглядалися діючі та створювались нові інструкції з охорони праці. Навчання і атестацію пройшла 1461 особа. Виконувались роботи з освітлення робочих місць і доведення їх до вимог санітарних норм, ревізія та реконструкція систем вентиляції, ремонт санітарно-побутових приміщень. Поліпились умови праці 821 працівника, з-поміж них 466 інвалідів по зору (на це задіяно 665,8 тис. грн.).

Проте вберегтися від виробничого травматизму в минулому році не вдалося. На підприємствах сталося 3 нещасні випадки, пов'язані з виробництвом (Полтавське, Сімферопольське УВО та Барське УВП). Усі вони були проаналізовані, розглянуті на засіданні президії ЦП УТОСу з прийняттям відповідних постанов і наданням доручень щодо профілактики травматизму в подальшому. Враховуючи зазначене, в поточному році ми повинні так організувати роботу з охорони праці, створення необхідних санітарно-гігієнічних умов праці, пожежної безпеки, щоб не допустити випадків виробничого травматизму, професійних захворювань та пожеж.

Переходячи до блоку питань роботи в минулому році наших підрозділів організаційного та соціального спрямування, слід зауважити, що у них також були непрості, а, можливо, найскладніші за останні роки, умови виконання своїх статутних завдань. Попри це, в Товаристві велась робота з соціальної та медичної реабілітації інвалідів по зору, доступу до інформації, відпочинку, оздоровлення, дозвілля тощо. Реабілітаційним Центром УТОСу впродовж року проводилась робота з реабілітації інвалідів по зору, підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів підрозділів УТОСу та навчання незрячих роботи з комп'ютерною технікою, була здійснена підготовка п'яти навчальних посібників та дев'яти доповідей з питань тифлології. За рік було реабілітовано 51 особу при плані – 40. Колективом центру проводились заняття з просторового орієнтування та мобільності в закритих приміщеннях і просто неба, опанування шрифту Брайля, формування навичок самообслуговування, володіння комп'ютерною, тифлологічною та побутовою технікою. Центром проводилась робота з відповідними державними структурами щодо удосконалення тифлотехнічних засобів, розробки та видання підручників, зокрема шрифтом Брайля для навчальних закладів. Це немалий обсяг роботи, до того ж проведеної в умовах певних фінансових труднощів, а тому заслуговує на позитивну відзнаку.

Протягом року Центральна спеціалізована бібліотека УТОСу, її три пункти обслуговування забезпечили зберігання понад двохсот тисяч примірників літератури, підручників та документів, мали понад сім тисяч відвідувань з видачею майже 40 тисяч книг. Для 50 бібліотек Товариства в регіонах Центральної бібліотекою розсилалась література, надавалася допомога незрячим студентам в переведенні в доступний формат підручників. Підготовлено шість методичних посібників. Крім того, бібліотекою проводилась культурно-освітня робота з читачами, тематичні, літературні вечори, книжкові виставки тощо. Заслуговує на увагу робота Центральної бібліотеки щодо отримання коштом благодійницьких надходжень нових друкованих та озвучених зразків літератури, зокрема і для незрячих.

Об'єднаною редакцією періодичних видань «Заклик» разом з Будинком звукозапису і друку в 2013 році було підготовлено, видано плоским друком і розповсюджено 24 номери газети «Промінь» загальним тиражем майже 35 тисяч примірників, підготовано до друку 12 номерів журналів «Заклик» та «Школяр». Крім того, Будинком звукозапису і друку видавалася упродовж року художня та публіцистична література за Брайлем за спонсорські кошти. Але цього недостатньо. Бажано розширити співпрацю з державними структурами, зокрема з Держтелерадіо, щодо збільшення обсягів видання друкованої та озвученої літератури, журналів, посібників для потреб людей з вадами зору.

Керівництву Реабілітаційного Центру, Будинку звукозапису і друку, Боярському будинку відпочинку, Київському УВП №3 та ще кільком УВП треба продовжити роботу щодо отримання документів, що підтверджують право власності на об'єкти нерухомості та права користування земельними ділянками, на яких вони розташовані. Це важливе питання, і, враховуючи ситуацію, яка на сьогодні склалась у державі, його вирішення необхідно активізувати.

Щодо Навчально-інформаційного комп'ютерного центру УТОСу, то слід зазначити, що тут велась робота з навчання інвалідів по зору роботи на комп'ютерній техніці за новітніми технологіями, розробка методик інформаційної доступності за допомогою комп'ютеризації, співпраця із законодавчими та іншими структурами держави при розробці законів, постанов Кабінету Міністрів, інших нормативних актів, що стосуються освіти інвалідів по зору, інформаційної та просторової доступності тощо. Так, НІКЦ на замовлення Інституту спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України було розроблено технічні умови друку книж шрифтом Брайля. Розпочато виготовлення на власному обладнанні різноманітної рельєфної графіки та схем, необхідних для покращення орієнтування та пізнання інвалідами по зору навколишнього простору. Разом з молодіжною громадською організацією інвалідів по зору «Генерація успішної дії» НІКЦ було розроблено і подано пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства з освіти, які стосуються інклюзивної освіти та запровадження державної підсумкової атестації для дітей з вадами зору в загальноосвітніх закладах. Крім того, протягом минулого року функціонувало при обласних, територіальних організаціях та при деяких підприємствах 40 комп'ютерних класів. Практично майже в кожній області такі класи надавали допомогу понад 1000 незрячих в опануванні комп'ютерної техніки. Лише за 2013 рік її опанували 388 інвалідів по зору.

Але деякі наші обласні організації пішли далі, ніж традиційне навчання незрячих роботі на комп'ютері. Наприклад, у Хмельницькій області діють два комп'ютерних класи: при обласній організації та при Кам'янець-Подільському УВП. В них допомагають незрячим набути навички користування Інтернетом, проводиться запис і розмноження озвученої літератури, аудіокниг для інвалідів по зору, надається допомога учням і студентам з вадами зору у виконанні, роздрукуванні рефератів, контрольних і дипломних робіт, здійснюється встановлення озвучених програм на персональних комп'ютерах на дому, дрібний ремонт тощо.

В Івано-Франківській області облаштували і задіяли п'ять комп'ютерних класів, майже при кожній первинній організації. Слід також відзначити організацію цієї роботи при Львівській, Одеській, Житомирській обласних організаціях. А при Волинській обласній організації, точніше – при її реабілітаційному центрі діє цілий навчальний комп'ютерний комплекс з двох класів для групових занять та трьох класів для індивідуальних занять, в якому впродовж 2013 року вісім інвалідів по зору здобули професійно-технічну освіту за фахом «Оператор ПК».

Проте масовий рух за комп'ютеризацію як трудової діяльності, так і побуту незрячих ще не набув всеохоплюючого поширення в Товаристві. Торік не функціонували такі класи в Запорізькій, Закарпатській областях та у Києві. Через застарілу техніку, фінансові труднощі неефективно діяли комп'ютерні класи в Чернігівській, Харківській, Луганській областях. Таке ставлення до цього важливого питання потрібно виправляти разом і керівникам обласних організацій, і Центральному правлінню.

Варто також посилити зв'язки нашого комп'ютерного осередку – НІКЦ – з усіма комп'ютерними класами в областях, щоб вони отримували більше практичних рекомендацій, методичних матеріалів, інформації про нові комп'ютерні технології для інвалідів по зору тощо.

Стосовно оздоровлення незрячих слід зазначити, що всі оздоровчі заклади УТОСу, як підпорядковані безпосередньо ЦП – санаторій ім. Й. Наговіцина та Боярський будинок відпочинку, так і бази відпочинку підприємств, працювали, незважаючи на значні фінансові труднощі, у звичайному ритмі. Впродовж оздоровчого сезону 2013 року в санаторії коштом державної фінансової підтримки було оздоровлено 440 інвалідів по зору, а в Боярському будинку відпочинку – 252. Крім того, в санаторії ім. Й. Наговіцина оздоровилося 633 члени УТОСу за путівками від підприємств і організацій Товариства. Волинським, Житомирським, Дніпропетровським та іншими обласними осередками активно проводилась робота з організації оздоровлення та лікування інвалідів по зору в інших лікувально-оздоровчих закладах. Наприклад, незрячі Дніпропетровщини постійно проходять безкоштовно оздоровлення в обласній фізіотерапевтичній лікарні «Солоний лиман». Бази відпочинку, які перебувають на балансі УВО та УВП, також активно надавали оздоровчі послуги інвалідам по зору як працівникам своїх підприємств та первинних організацій, так і членам УТОСу з інших регіонів. А всього на них протягом минулого року оздоровилось майже три тисячі інвалідів по зору. Особливо відзначились бази відпочинку Білоцерківського, Миколаївського, Херсонського, Мукачівського та інших УВП.

Але є й такі, роботу яких не можна назвати успішною. Покращити свою діяльність необхідно базам відпочинку Одеського, Луганського, Харківського №2 та інших УВП.

Продовжуючи аналіз роботи нашої соціальної сфери, зокрема бібліотек, клубів, гуртожитків, здоров'я, слід зазначити (незважаючи на те, що ці заклади були певною мірою забезпечені державною фінансовою підтримкою), що у підприємств було багато клопотів з їх утриманням. Особливо з проведенням ремонту. Центральне правління щорічно виходить з клопотанням до органів влади щодо виділення коштів на ремонт приміщень